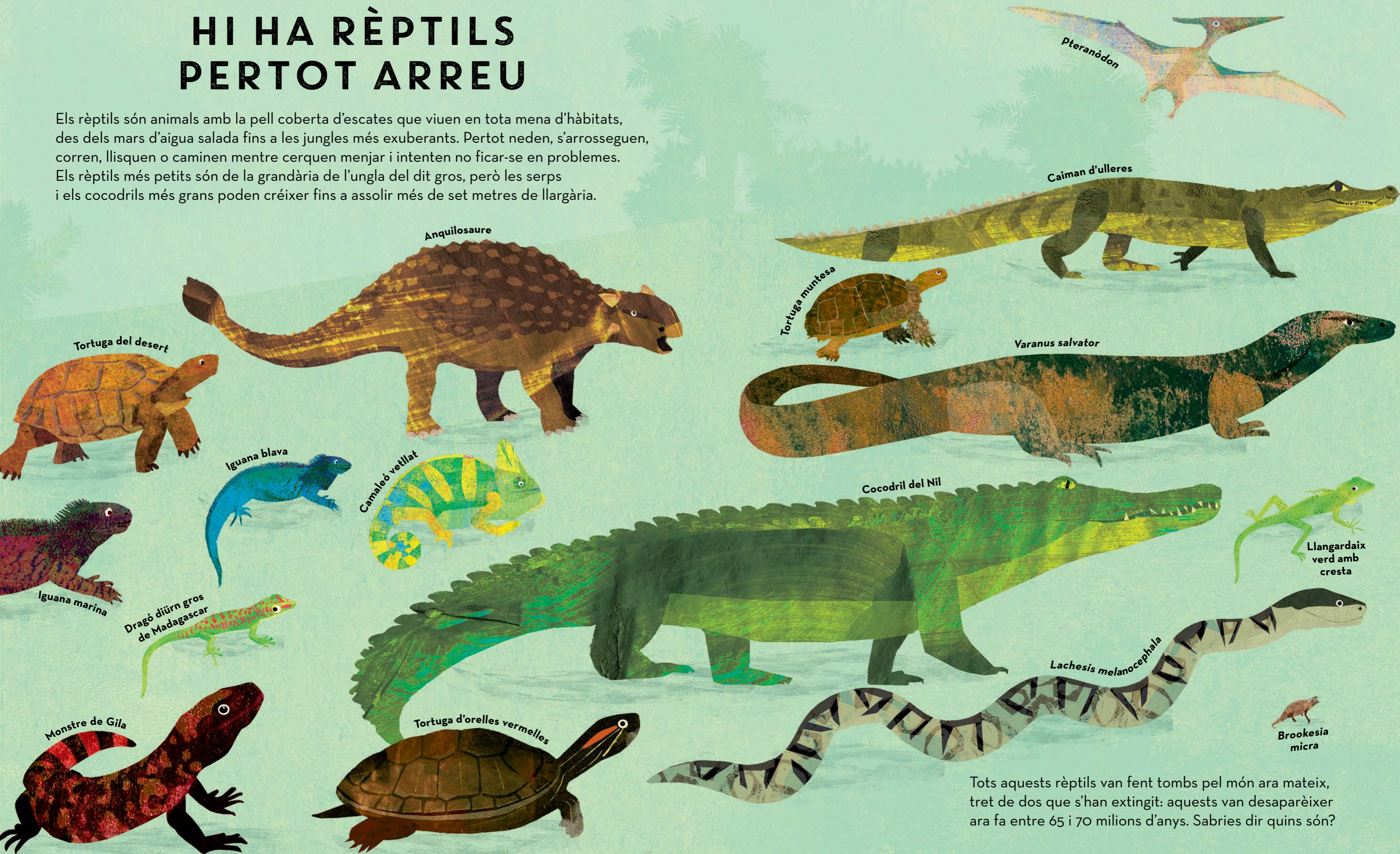

HI HA RÈPTILS PERTOT ARREU

Els rèptils són animals amb la pell coberta d'escates que viuen en tota mena d'hàbitats, des dels mars d'aigua salada fins a les jungles més exuberants. Pertot neden, s'arrosseguen, corren, llisquen o caminen mentre cerquen menjar i intenten no ficar-se en problemes. Els rèptils més petits són de la grandària de l'unghla del dit gros, però les serps i els cocodrils més grans poden créixer fins a assolir més de set metres de llargària.

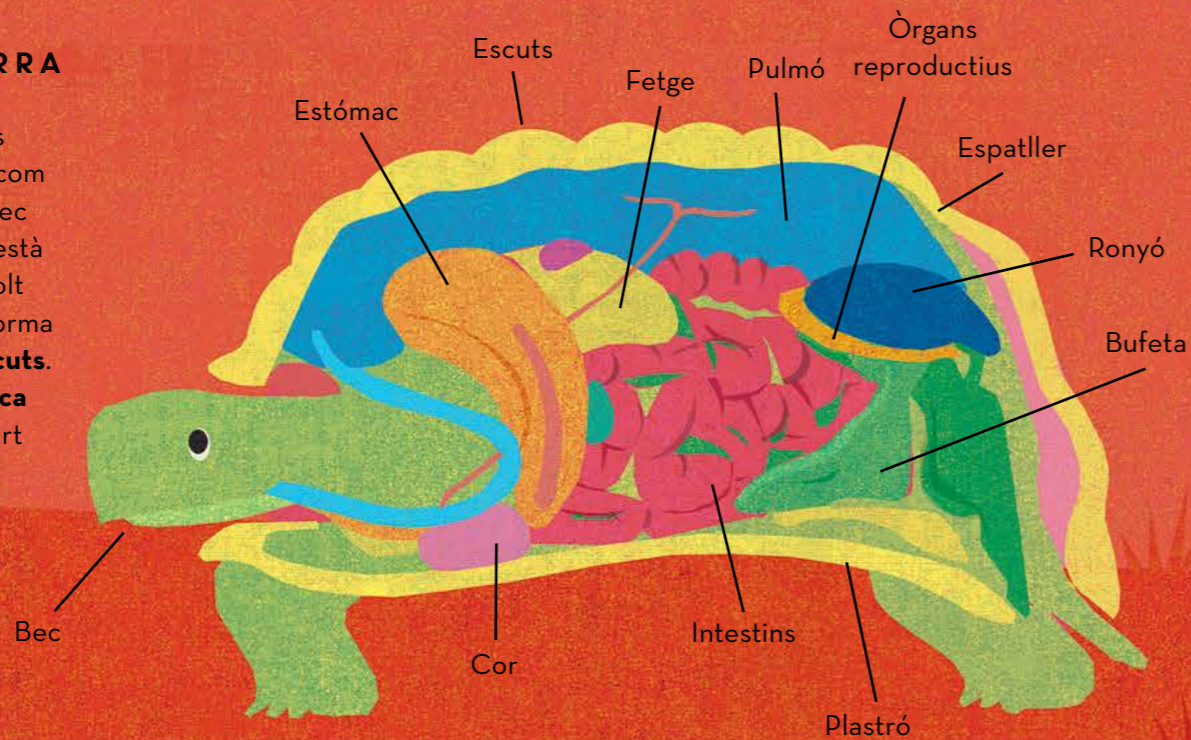
Tots aquests rèptils van fent tombs pel món ara mateix, tret de dos que s'han extingit: aquests van desaparèixer ara fa entre 65 i 70 milions d'anys. Sabries dir quins són?

ÉS UN RÈPTIL! (I AIXÒ QUÈ ÉS?)

Els rèptils no tenen pèl o plomes. En comptes d'això, tenen la pell coberta d'escates o de plaques òssies, o de totes dues coses. La major part dels rèptils ponen ous, però alguns donen a llum les seves cries, igual que ho fan els mamífers.

TORTUGUES DE TERRA I AQUÀTIQUES

En comptes de dents, les tortugues, tant les de terra com les aquàtiques, tenen un bec dur. El seu cos, que és tou, està protegit per una closca molt resistent, feta d'os i que té forma de plaques, anomenades **escuts**. La part superior de la **closca** s'anomena **espatller** i la part inferior, **plastró**.

CAPACITAT PULMONAR

Els pulmons de les tortugues marines són una mica com els flotadors: quan els pulmons estan plens d'aire, les tortugues poden nedar prop de la superfície de l'aigua.

CROCODILIANS

Hi ha 25 espècies de crocodilians, els grans rèptils de la família del cocodril. Tenen els cossos llargs i coberts d'escates òssies i també llargues mandíbules per tal de capturar els peixos. Aquesta família inclou els cocodrils, els al·ligàtors, els caimans i el poc comú gavià, que té un musell molt prim equipat de dents ben afilades.

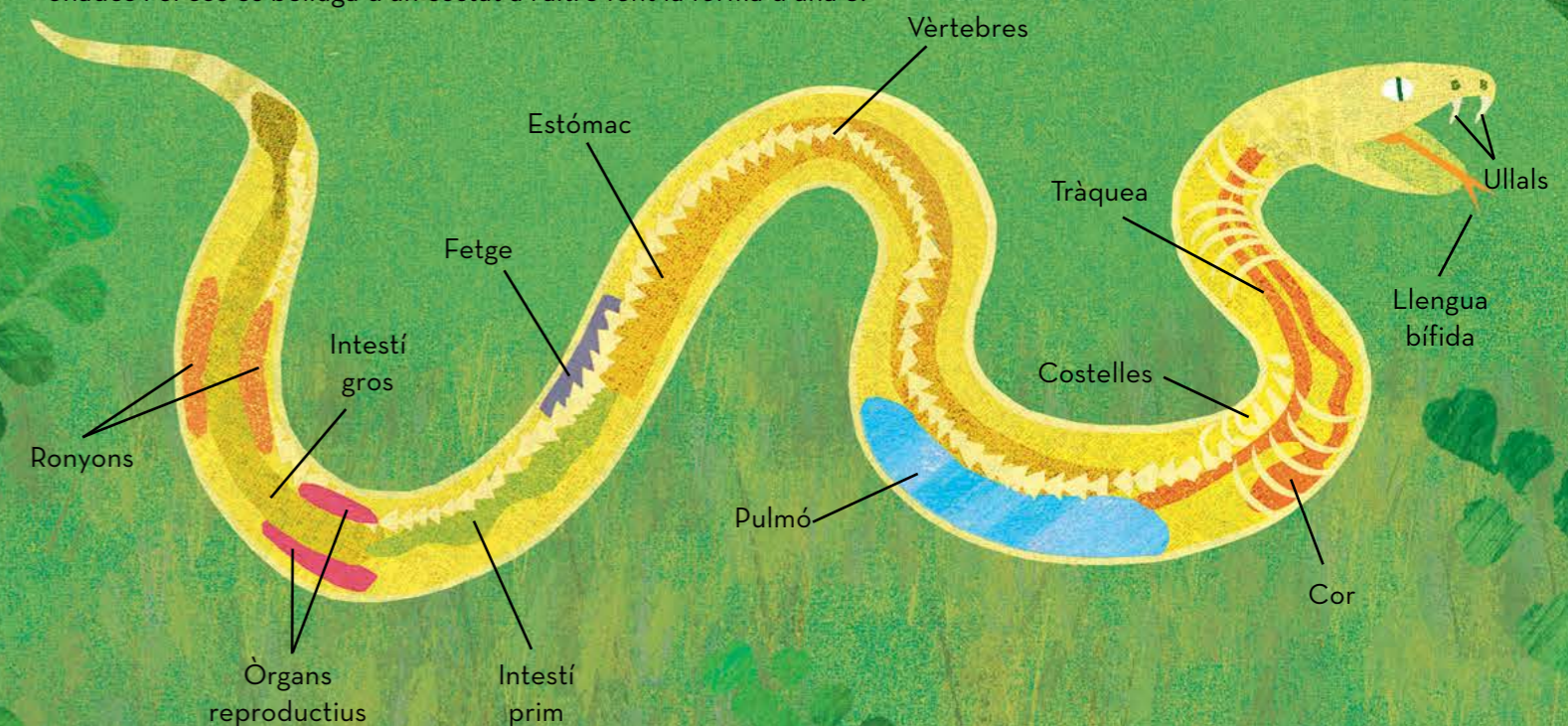
LLANGARDAIXOS

Els llangardaixos tenen quatre potes i una cua i la majoria es belluguen d'allò més ràpid. Molts llangardaixos tenen les urpes afilades, però els dragons tenen dits apegalosos per arrapar-se bé a les branques, o membranes a les potes que fan servir com a parapents per «volar» per l'aire.

SERPS

Les serps no tenen potes, però poden reptar i lliscar gràcies al seu cos, que té una forma molt particular. Les escates de la part inferior s'agafen al terra com la sola d'una sabata, de manera que es pot impulsar cap endavant amb l'ajut dels músculs. Aquests músculs es mouen com per onades i el cos es belluga d'un costat a l'altre fent la forma d'una S.

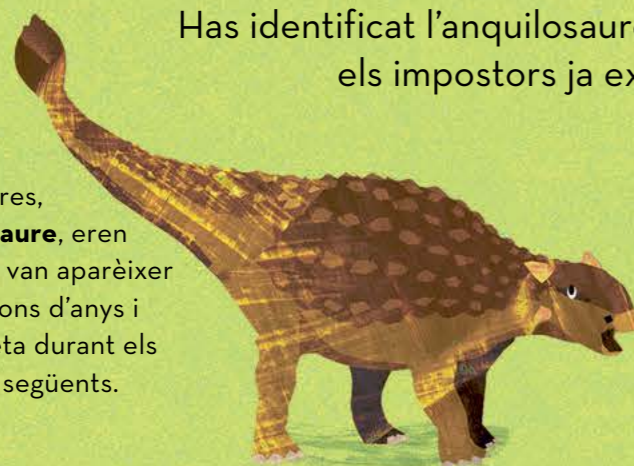
SANG FREDA

Els rèptils són animals de sang freda. Això vol dir que no poden mantenir els cossos a una temperatura constant, com fem nosaltres. En lloc d'això, han de prendre el sol per escalfar-se. Quan estan massa calents, s'han de moure fins a una zona d'ombra per tornar-se a refredar.

UNA FAMÍLIA NOMBROSA!

Has identificat l'anquilosaure i el pteranòdon, els impostors ja extingits?

Els dinosaures, com ara l'**anquilosaure**, eren rèptils. Els dinosaures van aparèixer fa prop de 240 milions d'anys i van dominar el planeta durant els 174 milions d'anys següents.

El **pteranòdon** va ser un rèptil volador enorme, amb mandíbules llargues i sense dents. No era un dinosaure, sinó que pertanyia a un grup diferent de rèptils anomenats pterosaures.

Els **crocodilians** són els parents més propers de l'anquilosaure i el pteranòdon. Com en el cas de l'anquilosaure, tenen el cos recobert d'escates òssies.

Els rèptils moderns encara presenten característiques pròpies dels dinosaures. Els **camaleons de Jackson** tenen tres banyes, la qual cosa fa que s'assemblin una mica als **triceratops**!

ELS RÈPTILS, UNS VELLSS CONEGUTS

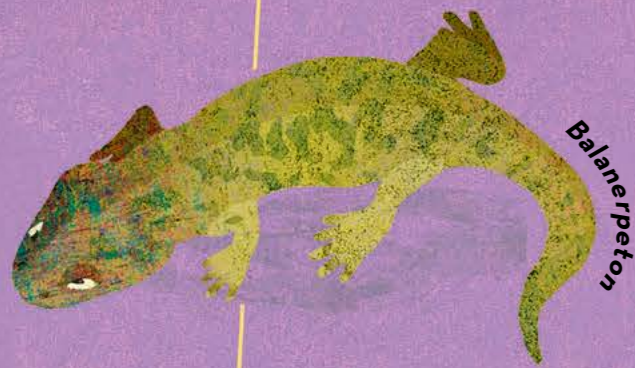
Hi ha rèptils al nostre planeta des de fa 312 milions d'anys, molt abans de l'aparició dels animals amb pèl o plomes. Per tal de veure-ho amb perspectiva, els humans actuals som aquí des de fa només uns 200.000 anys.

Fa 120 milions d'anys va existir una serp d'aspecte molt estrany, amb quatre potetes minúscules. La **Tetrapodophis** tenia un cos llarg que li permetia espremer la seva presa fins a la mort, tal com ho fan les serps constrictores modernes.

Fa aproximadament 210 milions d'anys ja hi havia rèptils amb closques òssies, però la **Proganochelys** tenia un aspecte molt més esfereïdor que les tortugues actuals. Tenia fileres de punxes al voltant del coll i una cua també amb punxes que acabava amb una mena de maça, molt útil a l'hora de desempallegar-se dels depredadors que volguessin menjar-se-la.

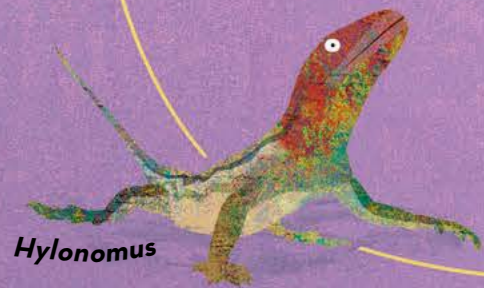
Fa pinta de llangardaix, però no ho és: és una **tuatara**, un rèptil del qual s'ha dit que és un fòssil vivent, perquè s'assembla molt a alguns rèptils que van viure a l'època dels dinosaures. La tuatara i els seus avantpassats viuen a Nova Zelanda des de fa més de 80 milions d'anys.

FA 330-340 MILIONS
D'ANYS

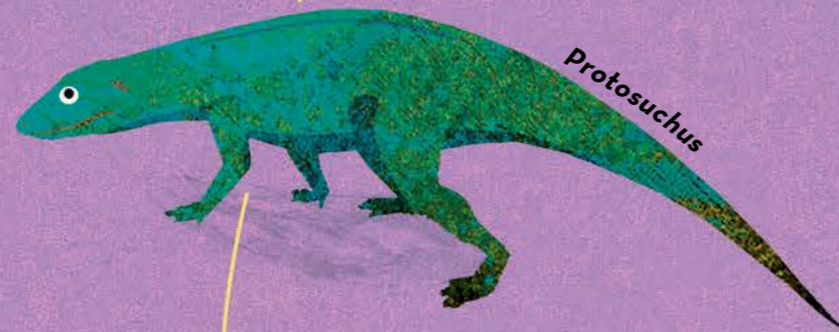
Balanerpeton

Tots els rèptils van evolucionar a partir d'un grup d'animals anomenats amfibis, com ara el **Balanerpeton**. Aquest ponía els ous dins l'aigua, com fan les granotes i els gripaus actuals.

Hylonomus

L'**Hylonomus** va ser probablement un dels primers tipus de rèptil produïts per l'evolució, fa uns 312 milions d'anys. Tenia dents afilades per menjar bestioles i ponía els ous a terra.

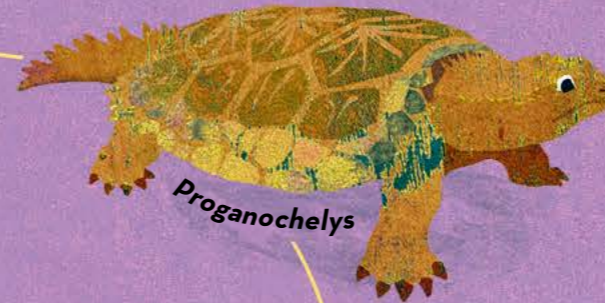
Protosuchus

Els primers crocodilians, com el **Protosuchus**, semblaven llangardaixos de potes llargues i probablement es movien amb rapidesa tant per terra com per l'aigua. Tenien mandíbules fortes i anaven de cacera mentre convivien amb els dinosaures.

Eunotosaurus

L'**Eunotosaurus** és el primer membre conegut de la família de les tortugues. Disposava d'unes costelles grans i àmplies que podrien ser el principi d'una closca de tortuga.

Proganochelys

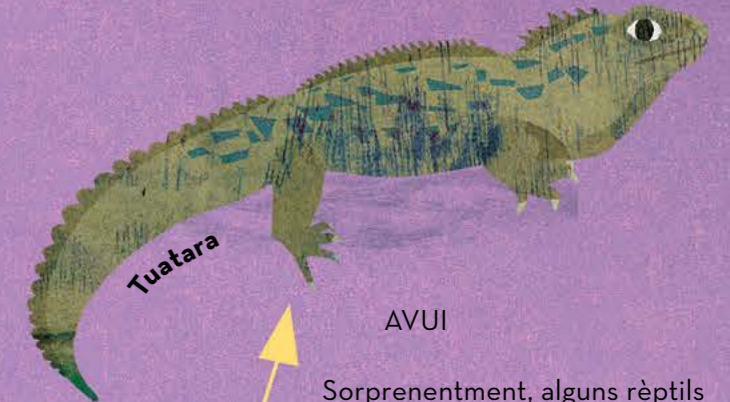
Sarcosuchus

El **Sarcosuchus** va ser un monstre devorador de carn de la llargària d'un autobús. Aquest megacocodril tenia mandíbules gegants equipades amb més de 120 dents. Va viure fa 112 milions d'anys.

Archelon

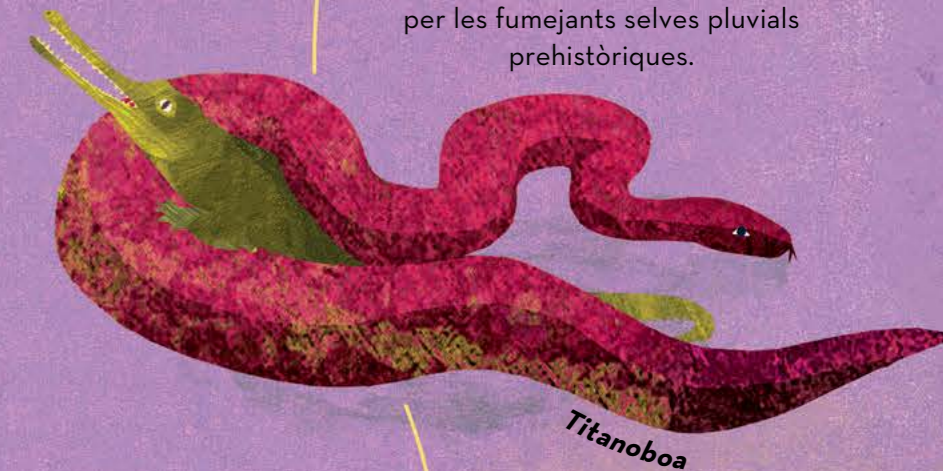
La tortuga més grossa que ha existit mai va viure fa 70 milions d'anys als oceans, on caçava meduses, calamars i pops tovets i sucosos. L'**Archelon** podia arribar a fer 4 metres de llargària... la mida d'un elefant!

Tuatara

AVUI

Sorprenentment, alguns rèptils van sobreviure. Sis milions d'anys després que l'asteroide s'estavellés contra la Terra, serps descomunals com la **Titanoboa**, d'una llargària de fins a 14 metres, s'arrossegaven per les fumejants selves pluvials prehistòriques.

Titanoboa

Fa aproximadament 66 milions d'anys una enorme bola de roca en flames va arribar des de l'espai i va colpejar violentament el planeta. Va provocar terribles incendis que van cobrir el cel amb núvols de fum letal. Tres quartes parts de tots els animals i les plantes es van extingir.

ON VIUEN ELS RÈPTILS?

Els rèptils prefereixen els llocs càlids, però poden convertir pràcticament qualsevol entorn en una llar. L'únic que necessiten és alguna cosa per menjar, algun lloc per escalfar-se i un indret per arrecerar-se quan els cal descansar, amagar-se o refrescar-se.

LES ENGINYOSES SERPS DE LES COVES

Una cova fosca i llòbrega no és el terreny de caça ideal per a la major part dels rèptils, però la gruta de Kantemó, a Mèxic, proporciona a la **Pseudelaphe flavirufa**, una serp ratadora groga i vermella, uns àpats deliciosos. Quan surt el sol, les serps només han de penjar-se cap per avall del sostre de la cova i esperar el seu ressorpó. A trenc d'alba, centenars de ratpenats tornen a la cova per dormir i és llavors quan aquestes famolenques i acrobàtiques serps aprofiten per cruspir-se'ls!

Pseudelaphe flavirufa

Iguana marina

SERPS D'AIGUA SALADA

La **Hydrophis platurus**, una serp marina groga, es passa tota la vida al mar i fa servir la seva cua plana amb forma de rem per nedar. Quan troba un peix gustós, neda cap enrere per tal de col·locar els ullals en la posició perfecta i aleshores l'ataca amb el seu verí mortífer.

Hydrophis platurus

BUSSEJADORES DE GRAN PROFUNDITAT

Les **iguanes marines** viuen a les illes Galápagos, davant de les costes de l'Equador, i cada dia fan una capbussada a l'oceà Pacífic. Aguanten la respiració fins a 40 minuts mentre arriben al fons marí i en roseguen les algues.

ROBA D'HIVERN

A les illes Stewart, a Nova Zelanda, els hiverns poden ser bastant humits i ventosos. Els **Tukutuku rakiurae**, un tipus de dragons, tenen una manera molt intel·ligent de fer front al fred. La seva pell clara esdevé fosca, perquè els colors foscos absorbeixen la llum solar més ràpidament que els clars.

Tukutuku rakiurae

ELS RÈPTILS DEL DESERT

Els rèptils són els amos dels deserts secs i calorosos, on no plou gairebé mai i són poques les plantes que hi poden créixer. Serps i llargardaixos gaudeixen d'allò més del desprietat sol del desert, que els escalfa els músculs ben de pressa perquè puguin caçar bestioles i escorpins.

FENT ESSES

A la majoria de les serps els costa bellugar-se pels deserts. Els minúsculs grans de sorra no deixen de moure's i fan difícil d'arrapar-se al terra. Per solucionar el problema, el **Crotalus cerastes** mexicà s'esmuny per damunt de la sorra relliscosa tot dibuixant amb el cos una mena de tirabuixó en forma de lletra S. Només dues parts del seu cos toquen alhora la sorra calenta, així que és una manera fresca de viatjar, a més de ràpida!

Crotalus cerastes

A LA FRESCA

El desert de Sonora, a l'Amèrica del Nord, és un autèntic forn durant el dia, però a la nit es torna bastant fresquet. Les **tortugues del desert** excaven uns caus per tenir un lloc on arrecerar-se del sol i alhora estar calentetes de nit. Les seves potes tenen forma de pala, de manera que són perfectes per cavar en sorra molla.

Tortuga del desert

MENJADORS DE FORMIGUES

L'anomenat **diable espinós**, amb la pell plena de punxes, viu al Gran Desert Sorrenc d'Austràlia. Amb la seva llengua apegalosa atrapa les formigues que li passen pel davant i n'endrapa centenars de cop.

Un cos espinat és útil quan es tracta de fer un glop: durant la nit, la rosada s'acumula a l'esquena d'aquest llargardaix. L'aigua s'escola pels petits solcs entre les punxes i li cau a la boca.

Diable espinós

RÈPTILS A LA SELVA

Això és Borneo, una illa molt gran del sud-est asiàtic que és un paradís per als rèptils. Des de la serp més llarga del món fins a un drac volador, més de 250 espècies de rèptils conviuen alegrement amb la calor fumejant de la selva pluvial. S'hi està bé i calentet, hi ha un fum de menjar i molts llocs on amagar-se.

Tortuga muntesa

La **tortuga muntesa** o tortuga asiàtica gegant protegeix els seus ous posant-hi un pila de fulles al damunt. Si algun depredador hi acosta el nas per tafanejar, ella ràpidament hi afegeix més fulles i es posa a dalt del munt per defensar les cries.

En la fosca, el **cocodril d'aigua salada** està a l'aguait. Té les fosses nassals i els ulls a la part superior del cap, de manera que pot restar amagat mentre vigila si alguna cosa saborosa li passa per davant... com per exemple una simpàtica i cruixent tortuga espinosa.

Cocodril d'aigua salada

Drac volador

Atenció! El **drac volador** s'apropa! Unes fines pel·lícules de pell entre les costelles actuen com un paracaigudes que li permet planar fins a l'arbre més proper. Planar és molt més fàcil que no haver d'enfilar-se amunt i avall.

Les sàvies **tortugues espinoses** estan sempre alerta. Tot i tenir una closca dura i amb les vores afilades, això no és defensa suficient contra els ferotges depredadors que hi ha al seu voltant, com ara el cocodril d'aigua salada.

Tortuga espinosa

ELS TROBES?

Petit i delicat, el **llangardaix verd amb cresta** s'escapoleix entre els arbres. La seva pell de color verd clar es confon amb el fons, però es torna marró quan està espantat. Hi ha sis llangardaixos verds amb cresta amagats en aquesta pàgina, però quants estan esglaiats?

Compte amb les serps de **corall blaves**! El seu cap i la cua, tots dos de color taronja viu, ens adverteixen que és molt perillosa, amb un verí capaç de matar en qüestió de minuts. Afortunadament, el seu menjar preferit no són les persones, sinó les altres serps mortíferes.

Serp de corall blava

Fals gavial

A la selva es pot percebre un so estrany: és l'acolorit **dragó Tokay**, que va ser batejat en referència al crit que emet el mascle: «to-kay, to-kay». És la manera que té d'intentar atreure una companya.

Si ets tan valent per ficar el cap dins de la boca d'un **fals gavial**, hauries de poder comptar-hi més de 80 dents punxegudes i tan esmolades com una fulla d'afaitar.

L'**Hydrosaurus** té un talent miraculós. Quan s'espanta, posa rumb cap al riu i corre sobre l'aigua. Si no s'hi enfonsa de seguida és perquè corre molt de pressa i té uns peus llargs i amples que fan que l'aire s'acumuli al dessota.

La serp més llarga del món està a punt de fer una capbussada. És el **pitó reticulat** i pot créixer fins a la monstruosa llargària de 10 metres. Les femelles de pitó ponen els ous en arbres buits per dins i en tenen cura fins que les cries trenquen la closca.

Pitó reticulat

Hydrosaurus

Dragó Tokay